

Điều Văn Ba Tôi

Nguyễn Nguyên An

CỤ ÔNG NGUYỄN VĂN CHẤT -
MẤT NGÀY 21/12/2008 - HƯỞNG THỌ 82 TUỔI -
AN TẮNG VÀO LÚC 26/12/2008
TẠI NGHĨA TRANG GIA ĐÌNH – THÔN CHÂU CHỮ - THUYẾT BẢNG, TP HUẾ

Thưa Ba,

Cuộc đời trăm năm có biết bao nỗi đau sinh ly tử biệt! Nhưng không nỗi mất mát nào lớn hơn nỗi mất cha. Cho dù ba đã bước vào tuổi thượng thọ vẫn để lại trong chúng con một thương tổn sâu sắc, không gì bù đắp được.

Ba chúng tôi sinh năm Đinh Mão (1927). Ông nội tôi mất khi ba tôi mười ba tuổi, để lại cho bà nội ba con trai, hai con gái còn nhỏ dại. Bà nội một mình gồng gánh bươn chải nuôi các con. Bà sắm một gánh bún bò, chập tối bà cất gánh lên vai, kiu kịt chạy rong khắp các ngõ hẻm, công viên rải rác hai chân để bán cho những cậu ấm cô chiêu, khách giang hồ, gái lầu xanh thêm ăn khuya, kiếm tiền nuôi con. Ba tôi lóc cóc xách một chiếc đèn lồng đi trước, bà nội gánh gánh bún chạy sau, nội vừa chạy vừa rao: "Bu...bún... Bo... bò... đây! Ai bún... không?...". Ba tôi đang tuổi ăn, tuổi ngủ, vừa đi cầm đèn cho mẹ vừa ngủ gục trong tâm, nhiều hôm vấp đá, té móng chân. Bà nội tôi biết thế, nhiều đêm thương con, nội bảo ba tôi nằm ngủ trên ghế đá trong công viên, nội gánh vào bán một vài hẻm phố rồi chạy ra lúc hai ba giờ sáng, gọi ba tôi thức dậy, hai mẹ con lên ga bán tàu về khuya... Đến năm ba tôi mười bốn, ba đã lợ mọ thức dậy giữa canh khuya một mình, một chiếc rựa cùng mo cơm muối, luồn rừng, lội suối kiếm củi, đốt than, chiều chiều gánh một gánh ứ hự về đứng bán ở chợ Bến Ngự, lấy tiền giúp mẹ nuôi các em...

Ba chúng tôi sinh được mười người con, ba nuôi dạy vẹn toàn mười con bằng lao động tay chân. Chúng tôi lớn lên trên đôi tay cần khô, chai sần và khổ ải của ba. Ba chúng tôi không từ nan những việc nặng nhọc như bửa củi, đúc "tập lô", làm thuê, làm ruộng, chạy máy nước, lái xe ru lô cho đến việc di dời hài cốt do các thân chủ yêu cầu... miễn có tiền nuôi các con ăn học. Ba chúng tôi say mê lao động, coi lao động là một công việc chân chính, công việc ấy, không chỉ nuôi vợ đợ con mà còn đem đến sức khỏe và hạnh phúc cho người trực tiếp tham gia lao động. Ba hằng tin rằng, tiền bạc và cả nhân cách, đạo đức của một con người cũng từ công việc chân chính mà có, mà sinh ra và nảy nở. Suốt ngày ba hăm hui việc công sở, việc nhà, việc vườn, ba không chịu ngồi yên. Khi ba khoác áo đi làm về đến nhà là cởi áo ra, khi cuộc đất trồng rau, chăm sóc hoa màu, khi ngồi chẻ lạt, vót tre, đan lát... Lao động đối với ba tôi vừa liều thuốc bổ không mất tiền mua, vừa là niềm vui thú tuổi già, vừa là tấm gương soi cho các con.

Trước phút ba lâm chung, chúng tôi tề tựu, xúm xít quanh ba; gồm trưởng nam, em trai, em gái, em rể, con trai, cháu đích, chắt đích, con dâu, con rể, con gái, cháu nội, cháu ngoại, chắt nội, chắt ngoại và mẹ chúng tôi gần trăm người, thật là một điều hạnh phúc hiếm có. Ba thanh thản về chốn vĩnh hằng vào lúc 9h54", ngày 25 tháng mười một, năm Mậu Tý (21/12/2008), hưởng thọ 82 tuổi. Ba trải qua bao gian khổ và hệ lụy rồi chọn một NGÀY ĐÔNG CHÍ, GIỜ NƯỚC LÊN về với tổ tiên, cho con cháu sau này thành đạt, ăn nên làm ra; có nghĩa ngay giây phút quy tiên, ba chúng tôi còn lo cho con, cho cháu. Và, khi sinh thời ba đã nuôi chúng tôi bởi lao động, dạy chúng tôi cũng chính lao động cùng lòng hiếu thảo cũng như tấm gương soi đức hạnh nơi ba, đây là một phương pháp giáo dục vô ngôn nhưng có sức thuyết phục thâm hậu vô cùng.

Đến nay, chúng tôi ai cũng đến tuổi trưởng thành, cũng có con, có người đã có cháu đích tôn, cháu rể đệ huê nhưng vẫn luôn cảm nhận anh linh của ba uy nghi hiện hữu. Khi nản chí, khi buồn vui vẫn có thể vin

vào đức hạnh và những răn dạy vô ngôn của ba để đứng lên làm một con người chân chính, một công dân tốt. Ba chúng con mãi mãi toả bóng mát cho đời đời cháu con nương náu tâm linh và tri ân công đức sinh thành biển cả...

Huế, ngày 25 tháng 12 năm 2008